

Atzinums Nr. 07/2013

PĀRBAUDES LIDOJUMI

SAISTĪTAIS CRD NR. 2008-20 — MDM.003A — 22.08.2013.

KOPSAVILKUMS

Šajā atzinumā aplūkoti jautājumi par pārbaudes lidojumu drošības uzlabošanu, īpašu uzmanību pievēršot pārbaudes lidojumu apkalpes kvalifikācijas noteikšanai un saskaņošanai un vienmērīgai pārejai uz ieviestajām prasībām. Šajā atzinumā ierosināts ieviest pārbaudes lidojumu ekspluatācijas rokasgrāmatu, kurā noteiktas ar pārbaudes lidojumiem saistītās organizācijas politikas nostādnes un procedūras.

Atzinumā arī ierosināts izdarīt grozījumus 21. daļā, tai pievienojot jaunu XII papildinājumu attiecībā uz CS-23 kategorijas gaisa kuģiem ar maksimālo pacelšanās masu (*MTOM*) virs 2000 kg un attiecībā uz visiem CS-25, CS-27 un CS-29 kategorijas gaisa kuģiem. Šajā papildinājumā aplūkotas tālāk minētās tēmas.

1. Pārbaudes lidojumu definīcija.
2. Pārbaudes lidojumu kategorijas.
3. Pilotu kvalifikācija 3. un 4. kategorijas pārbaudes lidojumu veikšanai.
4. Vadošā pārbaudes lidojumu inženiera definīcija un kvalifikācija.

Ar šā atzinuma stāšanos spēkā tiek ierosināti tiesību pārmantošanas noteikumi, kā arī pārejas pasākumi, kas veicinās potenciālo turpmāko darbu vadošo pārbaudes lidojumu inženieru (*LFTE*) licencēšanā. Atsevišķā *A-NPA* dokumentā apkopoti papildu dati un informācija, un tiks sākta apspriešana par *LFTE* licencēšanas shēmas izveidi.

Pēc šā atzinuma tiks izdots lēmums, ar kuru ieviesīs 21. daļas *AMC* un *GM*, kas sniegs turpmākus norādījumus par šajā dokumentā aplūkotajām tēmām.

Piemērojamība		Procesa shēma	
Ietekmētie tiesību akti un lēmumi:	Komisijas Regula (ES) Nr. 748/2012	Koncepcija:	nav
Ietekmētās ieinteresētās personas:	visi <i>DOA/POA/APDOA</i> , pārbaudes lidojumu apkalpes CS-23 kategorijas gaisa kuģiem ar <i>MTOM</i> virs 2000 kg un CS-25, CS-27, CS-29 kategorijas gaisa kuģiem, dalībvalstis, pārbaudes lidojumu mācību organizācijas, profesionālās apvienības	Noteikumu izstrādes grupa:	ir
Ierosinātājs/sākotnējais dokuments:	saskaņošana, drošība	Darba uzdevuma apraksts:	08.12.2004.
Atsauce:	nav piemērojams	<i>RIA</i> veids:	pilnīgs
		Tehniskā apspriešana	
		<i>NPA</i> izstrādes laikā:	ir
		<i>NPA</i> publicēšanas datums:	03.2008.
		<i>NPA</i> apspriešanas ilgums:	5 mēneši
		Izvērtēšanas grupa:	ir
		Specializētā apspriešana:	nav
		Lēmuma publicēšanas datums:	03.2014.

Saturs

1. Informācija par procedūru.....	3
1.1. Noteikumu izstrādes procedūra	3
1.2. Atzinuma un saistīto dokumentu struktūra	3
1.3. Nākamie procedūras posmi.....	4
2. Paskaidrojums	5
2.1. Aplūkojamie jautājumi	5
2.2. Mērķi	5
2.3. Apspriešanas rezultāts	6
2.4. Kopsavilkums par reglamentējošās ietekmes novērtējumu	8
2.5. Pārskats par ierosinātajiem grozījumiem	9
3. Atsauces.....	11
3.1. Ietekmētās regulas.....	11
3.2. Ietekmētie lēmumi	11
3.3. Atsauces dokumenti	11

1. Informācija par procedūru

1.1. Noteikumu izstrādes procedūra

Eiropas Aviācijas drošības aģentūra (tālāk tekstā — "Aģentūra") šo atzinumu ir izstrādājusi saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 216/2008¹ (tālāk tekstā — "Pamatregula") un noteikumu izstrādes procedūru².

Šis noteikumu izstrādes uzdevums ir iekļauts Aģentūras 2013. gada noteikumu izstrādes programmā kā MDM.003a. Uzdevuma tvērums un grafiks ir noteikti saistītajā darba uzdevuma aprakstā (*ToR*) MDM.003(a)³.

Šo atzinuma projektu Aģentūra izstrādāja, pamatojoties uz Noteikumu izstrādes grupas MDM.003 darba rezultātiem. Ar visām ieinteresētajām pusēm apspriedās⁴, izmantojot Ierosināto grozījumu paziņojumu (*NPA*) Nr. 2008-20⁵, ko publicēja 2008. gada 29. augustā.

Līdz noslēguma datumam 2009. gada 31. janvārī Aģentūra bija saņēmusi 315 atsevišķus komentārus no ieinteresētajām pusēm, tostarp nozares pārstāvjiem, valstu aviācijas iestādēm, mācību pakalpojumu sniedzējiem un profesionālām organizācijām.

Aģentūra izskatīja komentārus, kas attiecas uz *NPA* dokumentu, un atbildēja uz tiem. Saņemtie komentāri un Aģentūras atbildes ir sniegti Komentāru analīzes dokumentā (*CRD*) Nr. 2008-20⁶, kas publicēts 2012. gada 13. septembrī.

Līdz noslēguma datumam 2012. gada 13. novembrī Aģentūra par *CRD* bija saņēmusi 11 atsauksmes no ieinteresētajām pusēm, tostarp nozares pārstāvjiem, valstu aviācijas iestādēm un profesionālām organizācijām.

Šā atzinuma tekstu (tas ir, paskaidrojumu un regulas projektu) Aģentūra ir izstrādājusi, ņemot vērā saņemtās atsauksmes par *CRD*.

Procesa shēmā pirmajā lapā sniegts kopsavilkums par šā noteikumu izstrādes uzdevuma galvenajiem pasākumiem.

1.2. Atzinuma un saistīto dokumentu struktūra

Šā atzinuma 1. sadaļā ir sniegta ar uzdevumu saistītā informācija par procedūru. 2. sadaļā "Paskaidrojums" ir izskaidrots galvenais tehniskais saturs. Aģentūras ierosinātais noteikumu projekts ir publicēts Aģentūras tīmekļa vietnē⁷. Kopsavilkums par saistītajiem turpmākajiem *ED* lēmumiem attiecībā uz *AMC/GM* ir sniegts 3. sadaļā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Regula (EK) Nr. 216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK (*OV* L 79, 19.03.2008., 1. lpp.), un kurā pēdējie grozījumi izdarīti ar Komisijas 2013. gada 8. janvāra Regulu (ES) Nr. 6/2013 (*OV* L 4, 09.01.2013., 34. lpp.).

² Aģentūra ievēro strukturētu noteikumu izstrādes procesu, kā noteikts Pamatregulas 52. panta 1. punktā. Šo procesu ir pieņēmusi Aģentūras valde, un to sauc par "Noteikumu izstrādes procedūru". Valdes lēmumu par procedūru, ko Aģentūrā piemēro, izdodot atzinumus, sertifikācijas specifikācijas un norāžu materiālus (Noteikumu izstrādes procedūra), sk. *EASA* valdes 2012. gada 13. marta Lēmumā Nr. 01-2012.

³ [http://easa.europa.eu/rulemaking/docs/tor/mdm/EASA-ToR-MDM.003\(a\)-02-11012010.pdf](http://easa.europa.eu/rulemaking/docs/tor/mdm/EASA-ToR-MDM.003(a)-02-11012010.pdf).

⁴ Saskaņā ar Pamatregulas 52. pantu un Noteikumu izstrādes procedūras 5. panta 3. punktu un 6. pantu.

⁵ <http://easa.europa.eu/rulemaking/docs/npa/2008/NPA%202008-20.pdf>.

⁶ <http://easa.europa.eu/rulemaking/docs/crd/2012/CRD%202008-20.pdf>.

⁷ <http://easa.europa.eu/agency-measures/opinions.php>.

1.3. Nākamie procedūras posmi

Atzinums ietver regulas 21. daļai ierosinātos grozījumus, un tas ir adresēts Eiropas Komisijai, kas to izmantos par tehnisku bāzi tiesību akta priekšlikuma sagatavošanai.

Lēmumu par attiecīgajiem līdzekļiem atbilstības panākšanai (AMC) un par norāžu materiāliem (GM) Aģentūra publicēs tad, kad būs pieņemtas regulas 21. daļas izmaiņas.

2. Paskaidrojums

2.1. Aplūkojamie jautājumi

Atsaucoties uz nozares prasību, atzinumā aplūkota nepieciešamība saskaņot pārbaudes lidojumu apkalpes kvalifikāciju Eiropā. Nozarē ir bijuši vairāki gadījumi, kad vienas valsts izsniegtā pārbaudes lidojumu apkalpes kvalifikācija netika atzīta citās valstīs.

Tādēļ tika atzīts, ka jāuzlabo cilvēku (pārbaudes lidojumu apkalpes) brīva kustība un pakalpojumu (pārbaudes lidojumu darbību) brīva aprīte.

Vēl atzinumā tiek aplūkota nepieciešamība ražošanas un projektēšanas organizācijām, kas veic pārbaudes lidojumus, piemērot prasību īpašā dokumentā noteikt ar pārbaudes lidojumiem saistītās politikas nostādnes un procedūras. Šo dokumentu apstiprinās par organizāciju atbildīgā kompetentā iestāde (tā var būt valsts iestāde vai Aģentūra).

Šis uzdevums ir balstīts uz JAA iepriekš veikto darbu, taču uzdevuma izpilde noris saskaņā ar Aģentūras pašreizējo tiesisko regulējumu.

2.2. Mērķi

EASA sistēmas vispārējie mērķi ir noteikti Pamatregulas 2. pantā. Šis priekšlikums veicinās vispārējo mērķu sasniegšanu, risinot 2.1. sadaļā izklāstītās problēmas.

Šā priekšlikuma vispārējie mērķi ir nodrošināt attiecīgo prasību ieviešanu pārbaudes lidojumu drošai veikšanai, saskaņojot prasības par apkalpes kvalifikāciju, pieprasot pārbaudes lidojumu ekspluatācijas rokasgrāmatas ieviešanu un nodrošinot attiecīgu pārejas periodu un tiesību pārmantošanas pasākumus.

Tālāk minēti vairāki īpaši mērķi.

- a) Tādas prasības ieviešana, kas nosaka nepieciešamību pēc pārbaudes lidojumu ekspluatācijas rokasgrāmatas (*FTOM*), kurā aprakstītas ar pārbaudes lidojumiem saistītās politikas nostādnes un procedūras. *FTOM* arī būs saikne uz lidojumu apkalpes kvalifikāciju saskaņošanu.
- b) Lidojumu apkalpes kvalifikācijas saskaņošana, kā panākšanai tiks veikti šādi pasākumi:
  - 1) pārbaudes lidojumu definēšana;
  - 2) pārbaudes lidojumu kategoriju definēšana;
  - 3) vajadzīgo kvalifikāciju noteikšana pilotiem, kuri veic 3. un 4. kategorijas pārbaudes lidojumus, un
  - 4) vadošā pārbaudes lidojumu inženiera (*LFTE*) definēšana un vajadzīgās kvalifikācijas noteikšana.
- c) Pārejas pasākumi
Tiesību pārmantošanas noteikumu ieviešana attiecībā uz lidojumu apkalpes locekļiem, kuri jau veic attiecīgās funkcijas, kā arī pārejas pasākumu ieviešana, kas veicinās turpmāko darbu un sekmēs lēmumu par *LFTE* licencēšanu.

Atsevišķā *A-NPA* dokumentā apkopoti papildu dati un informācija, un ar to tiks sākta apspriešana par *LFTE* licencēšanas shēmas izveidi. Ja pēc *A-NPA* apspriešanas tiks

pieņemts lēmums turpināt darbu *LFTE* licencēšanas jomā, šim jautājumam tiks veltīts jauns noteikumu izstrādes uzdevums.

2.3. Apspriešanas rezultāts

Saistībā ar *NPA* Nr. 2008-20 tika saņemti komentāri par dažādiem tematiem attiecībā uz XII papildinājuma piemērojamību, *FTOM*, pārbaudes lidojumu kategoriju definīcijām un *LFTE* definīciju, kā arī par pilotiem un *LFTE* piemērojamajām pieredzes un kompetences prasībām. Atbildes uz komentāriem tika sniegtas dokumentā *CRD* Nr. 2008-20. Ir ierosināts pārstrādāts teksts, kurā ņemti vērā komentāri.

Tika sniegtas vairākas atsauksmes, lūdzot izskaidrot XII papildinājuma piemērojamību, informāciju par pārbaudes lidojumu kategorijām un ierosinātos *LFTE* kompetences prasību grozījumus. Papildus tika saņemtas atsauksmes par neviennozīmīgo *LFTE* licencēšanas jautājumu, kā arī par nepieciešamību pēc turpmākām regulatīvām norādēm attiecībā uz gaisa kuģiem, kuri sver ne vairāk par 2000 kg. Tika aplūkoti arī daži redakcionāli jautājumi.

2.3.1 *FTOM* prasības piemērojamība

Atzinumā norādīts, ka visām apstiprinātajām ražošanas un projektēšanas organizācijām, kuras veic pārbaudes lidojumus, jābūt *FTOM*. Lēmumā, kuru pieņems saskaņā ar šo atzinumu, tiks pārskatīti *AMC* materiāli un attiecīgi tiks izstrādāta prasība par *FTOM* nepieciešamību attiecībā uz procedūrām, kas ir alternatīvas *DOA* (*APDOA*), kā arī sertifikācijas programmām.

2.3.2 XII papildinājuma prasības piemērojamība

Prasība ievērot XII papildinājuma noteikumus ir piemērojama visiem *CS-23* kategorijas gaisa kuģiem ar *MTOM* virs 2000 kg un visiem *CS-25*, *CS-27* un *CS-29* kategorijas gaisa kuģiem, kā izskaidrots tālāk tekstā.

CS-23 kategorijas gaisa kuģi ar MTOM virs 2000 kg un visi CS-25, CS-27 un CS-29 kategorijas gaisa kuģi

Vairākas ieinteresētās personas uzdeva jautājumus par 2000 kg *MTOM* vērtību, kas izvēlēta kā zemākais rādītājs, pēc kura nosaka XII papildinājuma piemērojamību *CS-23* kategorijas gaisa kuģiem. Jānorāda, ka 2000 kg kā zemāko masas vērtību izvērtēšanas grupa noteica, lai panāktu pareizu līdzsvaru starp gaisa kuģa sarežģītību un veicamo pārbaudes lidojumu izmaksām un nopietnību. Šī vērtība atbilst *ELA2* maksimālajai masas robežai attiecībā uz lidmašīnām.

Dažās atsauksmēs tika norādīts, ka sniegtās un *CRD* iekļautās atbildes pilnvērtīgi neizskaidro piemērojamības jomu un dažos gadījumos ir nekonsekventas. Tāpēc joprojām nav atbildēts jautājums, vai 2000 kg kā zemākā masas robeža nosaka XII papildinājuma piemērojamību tikai *CS-23* kategorijas gaisa kuģiem, vai arī šī robeža attiecas uz visiem *CS-23*, *CS-25*, *CS-27* un *CS-29* kategorijas gaisa kuģiem.

Lai gan XII papildinājuma piemērojamība bija skaidri atspoguļota 21. daļas tekstā, dažās atsaucēs tika lūgts Aģentūrai sīkāk izskaidrot šo jautājumu.

XII papildinājums ir piemērojams tikai tikai *CS-23* gaisa kuģiem ar *MTOM* virs 2000 kg, kā arī visiem *CS-25*, *CS-27* un *CS-29* kategorijas gaisa kuģiem.

Gāzes dirižabļi

Situācija attiecībā uz gāzes dirižabļiem ir atšķirīga. Atsevišķi gāzes dirižabļi nebija iekļauti *ELA2* definīcijā. Tāpēc vienā atsauksmē tikai vaicāts, vai ierosinātās pārbaudes lidojumu prasības un jo īpaši XII papildinājuma prasības ir piemērojamas gāzes dirižabļiem. Jānorāda, ka nav bijis nolūka XII papildinājuma prasības piemērot gāzes dirižabļiem.

Tāpēc atkārtoti tiek uzsvērts, ka XII papildinājums ir piemērojams tikai CS-23 gaisa kuģiem ar svaru virs 2000 kg un visiem CS-25, CS-27 un CS-29 kategorijas gaisa kuģiem.

Taču jānorāda, ka prasība par pārbaudes lidojumu darbības rokasgrāmatu (*FTOM*) attiecas uz visiem *DOA/POA* un *APDOA*, kas veic pārbaudes lidojumus. Līdz ar to šī prasība attiecas arī uz dirižabļiem. Rokasgrāmatā tiks noteiktas ar pārbaudes lidojumiem saistītās organizācijas politikas nostādnes un procedūras.

2.3.3 Noteikums par tiesību pārmantošanu

Atbildot uz vienu no atsauksmēm, jānorāda, ka noteikums par tiesību pārmantošanu ir piemērojams pilotiem, kuri veic 3. un 4. kategorijas pārbaudes lidojumus, un uz pārbaudes lidojumu inženieriem. Kompetences prasības un konvertācijas noteikumi pilotiem, kas veic 1. un 2. kategorijas pārbaudes lidojumus, jau ir noteikti Komisijas 2011. gada 3. novembra Regulas (ES) Nr. 1178/2011 FCL daļā.

2.3.4 Pārbaudes lidojumu definīcija, pārbaudes lidojumu kategorijas un pārbaudes lidojumu apkalpes kvalifikācija

NPA Nr. 2008-20 apspriešanas laikā Aģentūra saņēma daudz komentāru par pārbaudes lidojumu kategoriju definīciju, dažādām pārbaudes lidojumu kategorijām nepieciešamo kvalifikāciju un pieredzes apmēru, kā arī par apmācības programmām.

Par šiem jautājumiem apspriedās un vienojās ar īpašu izvērtēšanas grupu. Sākotnējam *NPA* priekšlikumam tika veiktas izmaiņas, un pārstrādātais teksts ir ierosināts dokumentā CRD Nr. 2008-20.

Atsauksmē par apmācības programmām tika pausts viedoklis, ka dažos gadījumos tās ir pārāk plašas (piemēram, jāveic 350 stundu apmācība uz zemes un 60 stundu lidošanas apmācība, lai iegūtu *LFTE* 1. kompetences līmeni), jo īpaši attiecībā uz CS-23 kategorijas gaisa kuģiem.

Jānorāda, ka papildus 2000 kg masas robežai, kuru pārsniedzot CS-23 kategorijas gaisa kuģiem ir piemērojami XII papildinājuma noteikumi, tika izstrādāti arī citi nosacījumi, kas atkarībā no CS-23 kategorijas gaisa kuģu lidošanas raksturlielumiem ļauj kompetences prasību sadalīt divās daļās. Tas varētu sniegt priekšrocības gaisa kuģiem, kuru projektētais pikēšanas ātrums (*Md*) ir mazāks par 0,6 un kuru maksimālais lidojuma augstums ir zemāks nekā 7620 m (25 000 pēdu).

Citā atsauksmē tika ierosināta citādāka mazākā un lielākā apmācības stundu skaita kombinācija nekā šajā priekšlikumā (piemēram, 300 apmācības stundu uz zemes un 90 lidošanas apmācības stundu *LFTE* 1. kompetences līmenim). Apmācības stundu skaits šajā priekšlikumā ir balstīts uz grupas sniegto izvērtējumu, tāpēc Aģentūra ierosina saglabāt tādu pašu mācību programmu, kā noteikts dokumentā CRD Nr. 2008-20.

Kāda cita atsauksme bija saistīta ar tehniskās apkopes lidojumiem. Plašāka informācija ir atrodama Aģentūras pašlaik izstrādājamajā regulatīvajā materiālā par tēmu

“Lidojumderīgums un ekspluatācijas aspekti tehniskās apkopes pārbaudes lidojumos” RMT.0393/.0394.

Jānorāda, ka RMT.0348/.0349 ietvaros Aģentūra izstrādā arī *NPA* par tēmu “Ar ražošanas un projektēšanas darbībām saistīti lidojumi”.

2.3.5 Lidojumu apkalpes kompetences/pieredzes prasības gaisa kuģiem, kuru MTOM nepārsniedz 2000 kg

Pamatojoties uz saņemtajām atsauksmēm, atzīts, ka jāturpina standartizēt kompetences un pieredzes prasības lidojumu apkalpei, kas iesaistīta tādu gaisa kuģu pārbaudes lidojumos, kuru *MTOM* nepārsniedz 2000 kg, vai jāsniedz norādījumi šajā jomā. Šo jautājumu varētu aplūkot kādā no turpmākajiem noteikumu izstrādes uzdevumiem.

2.3.6 Vadošais pārbaudes lidojumu inženieris

Par *NPA* dokumentu saņemta atsevišķa komentāru grupa par vadošo pārbaudes lidojumu inženieru licencēšanu. Arī atsauksmju iesniegšanas laikā tika pausti atšķirīgi viedokļi. Nedz saņemtie komentāri, nedz arī turpmākā izvērtēšana, ko veica īpašā izvērtēšanas grupa, neliecināja par saskaņotu virzību. Lai gan tika panākta vispārēja vienošanās par pārbaudes lidojumu inženieru kompetences un pieredzes definēšanu 21. daļas ietvaros, licencēšanas jautājuma izskatīšana tika atlikta, lai iegūtu papildu informāciju.

Tāpēc jautājums par vadošo pārbaudes lidojumu inženieru (*LFTE*) licencēšanu tagad ir iekļauts dokumentā *A-NPA*, kura mērķis ir sniegt paskaidrojumus un sekmēt lēmuma pieņemšanu par šo jautājumu.

Vienā atsauksmē tika lūgts pārskatīt *LFTE* definīciju un no tās svītrot formulējumu, kas attiecas uz palīdzēšanu pilotam “ekspluatēt gaisa kuģi un tā sistēmas”. Šis formulējums uzsver *LFTE* vadošo lomu, un tas var tieši ietekmēt gaisa kuģa drošību, veicot pārbaudes lidojumus. Tāpēc Aģentūra ierosina nemainīt *LFTE* definīciju. Vadlīniju materiālam par *LFTE* tiks pievienoti papildu paskaidrojumi.

Kā iepriekš tika norādīts dokumentā CRD Nr. 2008-20, *DOA/POA/APDOA* turētājs pieņem lēmumu, vai vadošā pārbaudes lidojumu inženiera klātbūtne uz gaisa kuģa klāja ir nepieciešama. Ja *LFTE* klātbūtne uz gaisa kuģa klāja ir nepieciešama, tad jāveic obligātā apmācība. Ja *DOA* turētājs nolemj neizmantot *LFTE* pakalpojumus, bet tā vietā nolīgt citu pārbaudes lidojumu inženieri, tad *DOA* turētājam jānosaka šā pārbaudes lidojumu inženiera uzdevumi un inženieris ir attiecīgi jāapmāca. Aģentūrai nav nolūka noteikt *FTE* pilnvaras uz gaisa kuģa klāja. Par apkalpes sastāvu atbild *DOA/POA/APDOA* turētājs.

2.3.7 Citi jautājumi

Pamatojoties uz vienu no atsauksmēm, tika atjaunināta pārbaudes lidojumu definīcija, tajā iekļaujot vārdkopu “atbilstība tipa projektam”, jo šāds formulējums ir pareizāks.

2.4. Kopsavilkums par reglamentējošās ietekmes novērtējumu

Reglamentējošās ietekmes novērtējumā par dokumentu *NPA* Nr. 2008-20 tika noteikti tālāk minētie risinājumi.

- a. Risinājums Nr. 0. Sākotnējais risinājums (bez grozījumiem)
- b. Risinājums Nr. 1. Noteikumu izstrāde par pārbaudes lidojumiem

Iesaistītās ieinteresētās puses ir *DOA/POA/APDOA*, CS-23 kategorijas gaisa kuģu ar *MTOM* virs 2000 kg ražotāji un visu CS-25, CS-27 un CS-29 kategorijas gaisa kuģu ražotāji,

dzinēju ražotāji un *STC* turētāji vai pieteikuma iesniedzēji, kuri varētu izmantot pārbaudes lidojumus, lai noteiktu atbilstību noteikumiem. Atzinums arī tieši ietekmēs civilo pārbaudes lidojumu apkalpes un līdz ar to arī pārbaudes lidojumu mācību organizācijas.

RIA tika konstatēta šādu veidu ietekme: drošības, ekonomiskā un sociālā.

Ietekmi uz drošību novērtēja pēc negadījumu izvērtējumiem (viens negadījums ar nekustīgo spārnu gaisa kuģi un viens negadījums ar rotorplānu) par negadījumiem, kas saistīti ar pārbaudes lidojumiem un notikuši laikposmā no 1990. līdz 2005. gadam. Tika veikta izvērtēšana saskaņā ar Pasaules avioliņiju negadījumu kopsavilkumu (*WAAS — Civil Air Publication 479* (Publikācija par civilo gaisa satiksmi Nr. 479)). No informācijas par negadījumiem noskaidrotās problēmas (formālas riska vadības neesamība, lidojumu apkalpes sastāvs un kompetence, drošības aprīkojums) tiks risinātas ar *FTOM*, kā tas ierosināts šajā atzinumā. Tāpat kā attiecībā uz negadījumu ar nekustīgo spārnu gaisa kuģi, arī rotorplāna negadījuma iespējamais iemesls pamatoja nepieciešamību pēc *FTOM* ieviešanas. Arī turpmākā analīze apstiprināja nepieciešamību pēc attiecīgām prasībām par pārbaudes lidojumu apkalpes kompetenci un pieredzi.

Ekonomisko ietekmi novērtēja kvalitatīvi, un tika ierosināti ietekmes mazināšanas pasākumi. Prasītā lidojumu apkalpes pieredze un kompetence ir saistīta ar pārbaudes lidojumu un gaisa kuģa sarežģītību. Plānots ieviest četras dažādas kategorijas, kurās ietilpst visi pārbaudes lidojumi.

Ietekmes mazināšanas pasākumi ietvēra XII papildinājuma piemērojamības ierobežošanu tikai uz *CS-23* kategorijas gaisa kuģiem ar *MTOM* virs 2000 kg, kā arī uz visiem *CS-25*, *CS-27* un *CS-29* kategorijas gaisa kuģiem, tiesību pārmantošanas klauzulas ieviešanu, pārbaudes lidojumu pieredzes un kompetences prasību pielāgošanu atkarībā no gaisa kuģa sarežģītības un ilglaicīgu pārejas pasākumu noteikšanu.

Atzinuma noslēgums

Tā kā lēmums par *LFTE* licencēšanu tiks risināts atsevišķā uzdevumā (sk. *RMT.0583* (*MDM.003c*) *A-NPA* par *LFTE*), sagaidāms, ka šā priekšlikuma pieņemšana labvēlīgi ietekmēs visu pārbaudes lidojumus tieši iesaistīto organizāciju un indivīdu drošību. Ekonomiskā ietekme tika mazināta, nosakot samērīgas prasības un piemērotus pārejas pasākumus.

Plašāku informāciju par *RIA* sk. dokumentā *NPA* Nr. 2008-20.

2.5. Pārskats par ierosinātajiem grozījumiem

G apakšiedaļas "Ražošanas organizācijas apstiprinājums" 21.A.143. punktu "Pašraksturojums" ierosināts grozīt, tam pievienojot prasības par *FTOM*. Ja ražošanas organizācijas piedalīsies pārbaudes lidojumos, tām būs nepieciešama *FTOM*. Šajā dokumentā būs jāapraksta organizācijai nepieciešamās politikas nostādnes un procedūras pārbaudes lidojumu veikšanai. *FTOM* prasība ir saistīta ar XII papildinājumu. *FTOM* būs jāiesniedz kompetentajā iestādē.

J apakšiedaļas "Projektēšanas organizācijas apstiprinājums" 21.A.243. punktu "Dati" ierosināts grozīt, tajā iekļaujot prasības par *FTOM*. Ja projektēšanas organizācijas piedalīsies pārbaudes lidojumos, tām būs nepieciešama *FTOM*. *FTOM* prasība ir saistīta ar XII papildinājumu. *FTOM* būs jāiesniedz Aģentūrā.

P apakšiedaļas "Lidošanas atļauja" 21.A.708. punktu "Lidojuma nosacījumi" ierosināts grozīt, tajā iekļaujot jaunā XII papildinājuma noteikumus. Šajā papildinājumā aplūkotas tālāk minētās tēmas.

Piemērojamība: XII papildinājums ir piemērojams CS-23 kategorijas gaisa kuģiem ar *MTOM* virs 2000 kg, kā arī visiem CS-25, CS-27 un CS-29 kategorijas gaisa kuģiem.

Definīcijas: sniegtas definīcijas terminiem "pārbaudes lidojums", "pārbaudes lidojumu inženieris (*FTE*)" un "vadošais pārbaudes lidojumu inženieris (*LFTE*)".

Pārbaudes lidojumu kategorijas: XII papildinājumā pārbaudes lidojumi ir iedalīti četrās dažādās kategorijās pēc pārbaudes lidojumu sarežģītības līmeņiem.

Pārbaudes lidojumu apkalpes kvalifikācija: XII papildinājumā sniegtas kvalifikācijas prasības, kas piemērojamas pilotiem, kuri veic 3. un 4. kategorijas pārbaudes lidojumus, un *LFTE*.

Prasības par pārbaudes lidojumu pilotu un vadošo pārbaudes lidojumu inženieru kompetenci un pieredzi ir atkarīgas no diviem parametriem: no pārbaudes lidojuma sarežģītības un no gaisa kuģa sarežģītības. Ierosinātās prasības pilotiem, kuri veic 1. vai 2. kategorijas pārbaudes lidojumus, ir balstītas uz FCL daļas noteikumiem. Pilotiem, kuri veic 3. vai 4. kategorijas pārbaudes lidojumus, un vadošajiem pārbaudes lidojumu inženieriem nepieciešamo apmācību nosaka organizācija, kura šīs personas ir nolīgusi.

Vadošais pārbaudes lidojumu inženieris (*LFTE*): sniegta sīkāka informācija par atļauju prasībām, ko nosaka organizācija, kas nolīgusi *LFTE*.

Citu pārbaudes lidojumu inženieru kompetence un pieredze: sniegtas prasības par vispārējo pieredzi, apmācību un uzskaiti.

Ķelnē, 2013. gada 22. augustā.

P. GUDŪ (*P. GOUDOU*)
Izpilddirektors
(paraksts)

3. Atsauces

3.1. Ietekmētās regulas

Komisijas 2012. gada 3. augusta Regula (ES) Nr. 748/2012, ar ko paredz īstenošanas noteikumus par sertifikāciju attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikāciju.

3.2. Ietekmētie lēmumi

Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izpilddirektora lēmums, ar kuru groza Aģentūras izpilddirektora 2013. gada 23. janvāra lēmumu Nr. 2013/001/R par pieļaujamiem līdzekļiem atbilstības panākšanai un norādījumu materiāliem attiecībā uz gaisa kuģu un ar tiem saistīto ražojumu, daļu un ierīču lidojumderīgumu un atbilstību vides aizsardzības prasībām, kā arī projektēšanas un ražošanas organizāciju sertifikāciju ("21. daļas AMC un GM").

Piezīme. Lēmumu par AMC un GM Aģentūra publicēs tad, kad īstenošanas noteikumi būs publicēti *ES Oficiālajā Vēstnesī*.

3.3. Atsauces dokumenti

A-NPA Nr. 2013-XX "Vadošo pārbaudes lidojumu inženieru licencēšana"

ICAO 1. pielikums "Personāla licencēšana"

NPA Nr. 2008-20 un CRD Nr. 2008-20 par "Pārbaudes lidojumiem"